herpy

GEKKOER

Marbled velvet gecko

Oedura marmorata

Oedura marmorata er slægtens typeart: en nataktiv gekko fra Top End i det nordlige Australien med marmoreret tegning og en kort, opsvulmet hale, der lever på klipper og træer. Siden 2016 gælder navnet kun dyrene fra Top End, så ældre pasningsoplysninger under navnet kan handle om andre arter.

Familie: Diplodactylidae Tidligere navn: *Oedura verrillii; Oedura fracticolor* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**9-11 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Savanne og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Hotspot	**29-33 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Vinterhvile	**16-18 °C** 4 uger
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**3-5**
Inkubation	**55-70 dage** ved 27-29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES eller i bilagene til EU's forordning 338/97 (slægten Oedura er ikke blandt de australske slægter på CITES liste III), så der kræves ingen CITES-papirer. Spørg altid sælgeren om herkomst og opdrætsbevis. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Oedura marmorata er en middelstor, lidt flad gekko med stort hoved, store øjne og blød, fløjlsagtig hud. Artsnavnet *marmorata* betyder "marmoreret" og hentyder til den uregelmæssige tegning af lyse og mørke felter på ryggen. Slægtsnavnet *Oedura* betyder "opsvulmet hale", og netop dyrene fra Top End har en kort, tyk og løgformet hale, når den er hel. Tæerne har et par store, flade lameller yderst, som giver godt greb på klippe og bark.

Arten bliver op til omkring 11 cm fra snude til kloak. Målene stammer fra tiden, før arten blev delt, og kan også dække de nærtstående arter. Levetiden er ikke dokumenteret; 10-15 år er lånt fra *Oedura monilis*.

O. marmorata blev beskrevet af John Edward Gray i 1842 og er typeart for slægten *Oedura*. I 2016 blev de marmorerede *Oedura* fra Australiens tørre og halvtørre egne, som tidligere blev regnet for samme art, gennemgået. De fire bestande dér viste sig at være andre arter: *Oedura cincta* i det centrale og østlige indland, *Oedura fimbria* i Pilbara og Gascoyne og *Oedura*

bella omkring Carpentariabugten. Kun dyrene fra Top End i Northern Territory er *O. marmorata*, og de har alle den korte, opsvulmede hale, mens de andre arter har en lang, tilspidset hale. Pasningsoplysninger fra før 2016 handler derfor ofte om de andre arter, og dyr i handlen er ikke altid bestemt efter de nye grænser.

Som hos andre slægtninge kan halen smides, og den vokser ikke ud igen i samme form. Arten er rolig, men hurtig, og den kan springe fra hånden.

Udbredelse og levested

Oedura marmorata findes kun i Australien, i Top End i Northern Territory, det tropiske nordlige hjørne af landet. Typelokaliteten er Port Essington på Cobourg-halvøen.

De ældre angivelser fra Western Australia, det indre Australien, Queensland og New South Wales hører nu til *Oedura cincta*, *Oedura fimbria* og *Oedura bella*. Udbredelsen i Top End er ikke skarpt afgrænset, så kortets ramme er et overslag.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Oedura marmorata lever i Top End, hvor klimaet er tropisk med en varm, våd sommer og en tør, lidt køligere vinter. Den bor på klippefremspring, i sprækker og i stenede skråninger i savanne og åben skov og klatrer også på træer. Om dagen skjuler den sig i sprækker, under løse sten og under bark.

Efter mørkets frembrud kommer den frem og jager insekter. Den tørre vinter er formentlig vigtig for avlen.

Pasning

TERRARIET

Et par *Oedura marmorata* skal have et terrarie på mindst 45 × 45 × 45 cm (længde × bredde × højde). En enkelt gekko kan holdes lidt mindre, men arten er større end mange af slægtningene, så et større terrarie er en fordel.

Indret terrariet med flade plader af skifer og kork, der står på skrå eller lodret, så gekkoen kan sidde i smalle sprækker og trykke ryg og mave mod overfladen. Giv flere skjul i begge ender. Som bund passer en blanding af omkring 60 % legesand og 40 % sigtet tørvemos i et lag på 3-5 cm. En bagvæg af kunstig klippe giver ro.

Slægtens arter klatrer også op ad glas, så låget skal slutte tæt. Sørg for god ventilation.

TEMPERATUR

Dagtemperaturen er 24-27 °C, med et varmt sted på 29-33 °C, fx under en lille lampe over en korkplade eller flad sten. En pæres varme varierer meget, så mål altid med et digitalt termometer. Tallene er lånt fra slægtens øvrige arter, fx *Oedura monilis*.

Om natten må temperaturen falde til 18-22 °C. Nattemperaturen er ikke dokumenteret for arten.

Vil du avle, er en kølig vinterpause vigtigst. Sænk temperaturen til 16-18 °C uden varmt sted i fire uger, sprøjt kun 1-2 gange om ugen, og fodr ikke. Hæv derefter temperaturen igen. For lidt vinterkøling er den hyppigste grund til dårlige avlsresultater hos slægten. Uden avl er vinterpausen ikke nødvendig.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden er 40-60 %. Sprøjt terrariet 3-4 gange om ugen, så dyrene kan drikke dråber fra pladerne, og hav gerne en lille vandskål. Lad terrariet tørre mellem sprøjtningerne, så bunden ikke bliver konstant våd. Et fugtigt skjul med mos hjælper ved hudskifte. Efter vinterpausen sprøjtes der hver dag de første tre uger.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Oedura marmorata er nataktiv og har ikke noget dokumenteret behov for UVB. Giver du UVB, skal det være et svagt lys (Ferguson-zone 1) med masser af skygge, så dyrene kan trække sig helt væk.

Kalk med D3 på foderet dækker behovet. Hold lyset tændt omkring 12 timer om dagen i sommerhalvåret og lidt kortere om vinteren, hvis du vil give dyrene en vinterpause. Undgå direkte sol, som hurtigt overophetter et terrarie.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Oedura marmorata lever af insekter og tager de fleste foderinsekter i passende størrelse: fårekyllinger, græshopper, kakerlakker, mindre melorme og larver af sorte soldaterfluer. Byttet må ikke være længere, end gekkoens hoved er bredt.

Giv voksne 3-4 insekter pr. dyr 3-4 gange om ugen, og unger lidt hver dag eller hver anden dag; reglen er lånt fra slægten. Under vinterpausen fodres der ikke. Pudr insekterne med kalk, jævnligt med kalk med D3 og af og til med et multivitaminpulver. Hunner i avl og unger har brug for ekstra kalk. Fjern insekter, der ikke bliver spist, så de ikke generer gekkoen, når den sover.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Oedura marmorata er et roligt og skjult dyr, som mest er aktivt efter mørkets frembrud, men det kan af og til ses fremme om dagen. Føler det sig truet, krummer det ryggen og vifter med halen. Flere arter i slægten lograr også med halen, før de snapper et byttedyr.

Arten kan holdes enkeltvis, som par eller i små grupper med en han og to hunner. Hold ikke to hanner sammen. Giv alle dyr flere skjul. Tag gekkoen kun op, når det er nødvendigt, og lad den løbe fra hånd til hånd i stedet for at gribe fat i den.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne af *Oedura marmorata* kendes på to små udbulinger på halerodens underside, hemipenisbulerne, og på tydelige porer foran kloakken. Hunnen er som regel lidt mindre og slankere. Alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten; i slægten er dyrene typisk kønsmodne efter 1-3 år. Avlsdyr skal være kraftige, voksne og i fin foderstand. Vær særlig opmærksom på kalk til hunnerne.

PARRING

Yngletiden følger den australske sommer fra omkring oktober til februar. Start med en kølig, tør vinterpause med kortere dage. Når temperatur, lys og sprøjtning stiger igen om foråret, begynder dyrene at parre sig. Hold en han sammen med en eller to hunner. Uden tilstrækkelig vinterkøling lægger hunnerne ofte få eller ingen æg. Oplysningerne er lånt fra slægten og ikke dokumenteret for arten selv.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger 1-2 æg ad gangen, som regel 2. Regn med 3-5 kuld pr. sæson; tallet er lånt fra *Oedura monilis* og andre arter i slægten. Stil en lille plastboks eller urtepotte med en indgang og 3-5 cm fugtigt materiale, fx halvt sand og halvt kokosmuld, i terrariet. Så længe materialet ikke tørrer helt ud, gør det ikke noget, hvis æggene først findes efter et par dage. Giv hunnen kalk og rigeligt med insekter gennem hele sæsonen.

INKUBATION

Flyt æggene forsigtigt til en lille boks med vermiculite blandet med vand i forholdet 1:1 efter vægt, og vend dem ikke. Brug en inkubator, der holder 27-29 °C. Æggene klækker efter 55-70 dage; tallene er lånt fra slægten. Det er ikke kendt, om temperaturen afgør ungernes køn.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne skifter hud kort efter klækningen og begynder derefter at tage små fårekyllinger. Hold ungerne på køkkenrulle, så du kan se foder og afføring, og giv dem et fugtigt skjul. Sprøjt let, men lad terrariet tørre mellem sprøjtningerne. Fodr dem hver dag eller hver anden dag med bittesmå insekter pudret med kalk. Skil ungerne ad, når kønnene viser sig. Har en unge svært ved at skifte hud, hjælper et døgn i en lille boks med en fugtig klud.

Sundhed og typiske fejl

Oedura marmorata er robust, og de typiske fejl er de samme som hos andre insektædende gekkoer:

- Mangel på kalk og D3, især hos unger og avlshunner. Det giver bløde kæber, krumme lemmer og rystelser. Pudr insekterne

jævnligt.

- Hudrester på tæer og halespids, hvis luften er for tør. Giv et fugtigt skjul og løsn resterne med en fugtig klud.
- Overvægt, hvis den fodres for ofte med fede insekter som melorme og zophobas.
- Mug og bakterier i en konstant våd bund. Sørg for ventilation og lad bunden tørre mellem sprøjtningerne.
- Dårligt avlsresultat uden en tilstrækkelig kølig vinterpause.

Gekkoen skal have klare øjne, en fyldig hale og et godt greb. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis den taber sig, ikke spiser i flere uger eller virker slap.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.